

Jak ne/příznivý bude rok 2013?

Nebudou-li se konat předčasné volby, máme před sebou druhý poločas troj-koaličního vládnutí. Traduje se, že v tomto období ubývá razance vládních návrhů. Prý se politikům vyplácí zanechat v myslech voličů co nejpříznivější stopu. Naše země ale není v nejlepší ekonomické kondici, a tak nejen ve zdravotnictví očekáváme spíše improvizaci. V lepším případě „Ctrl C“ vládního rozhodnutí jiné členské země EU, v horším českou „třetí cestu“.

V loňském roce jsme opakovaně žádali vedení ministerstva zdravotnictví o jednání nad tématem hodnotnějšího využití odborného potenciálu lékárníků. Pro rozvoj oboru je důležitá znalost nejen obecných priorit státní exekutivy, ale i její reálná ochotna podpořit námi nabízené záměry. Zdá se ale, že racionální užívání léků a eliminace zbytečných vícenákladů zdravotní péče je pro ministerstvo zdravotnictví těžko uchopitelné téma. Byli jsme požádáni o strpení. „Na pořadu dne“ totiž byla plánovaná redukce nemocniční sítě. Jak koordinovaná snaha zdravotních pojišťoven nakonec dopadla, víme všichni. A obdobný scénář pravděpodobně čeká i „kultivaci sítě“ ambulantních specialistů a praktických lékařů.

Letos jsem pana ministra o společnou schůzku za účasti představitelů sekce nemocničních lékárníků a GML již požádal. Pro jistotu hned zkraje roku a nenecháme se odbýt. Z příslibů, které ministerstvo zdravotnictví před dvěma lety lékárníkům adresovalo, se nesplnilo téměř nic. A nemyslím si, že neduhy českého zdravotnictví spasí dvousložkové pojištění, případně plně si konkurující zdravotní pojišťovny. V popředí zájmu musí být zdravotničtí pracovníci včetně lékárníků a farmaceutických asistentů. Kvalita a bezchybnost jejich práce je klíčová. Jedině oni svou zvýšenou pozorností a péčí o nemocné, nabídkou širšího spektra činností preventivního charakteru a podporou zdravého životního stylu mohou pomoci rozvíjet české zdravotnictví za přiměřených nákladů. Vedle toho je nutné přijmout změny v hlavních oblastech, které naši činnost spoluvytvářejí. Český systém stanovení cen a úhrad léčiv se do světových dějin asi nezapiše. Možná jen získáme evropské prvenství v nejnižších cenách léků, zároveň ale také v množství jejich výpadků. Aktuální zůstává dostupnost lékárenské péče. Nejohroženější jsou malé venkovské lékárny a odloučená oddělení výdeje léčiv. Slibované podpoře se ale na MZ zatím nikdo věnovat nezačal.

Vedení ministerstva zdravotnictví si snad uvědomuje, že se své politické odpovědnosti za funkční zdravotnický systém nezbaví. Pacienti i zdravotníci nadále počítají s tím, že projeví ochotu řešit jakýkoli závažnější problém, který hrozí, nebo již nastal. Přenesení této odpovědnosti na zdravotní pojišťovny není reálné. Navíc české zdravotní pojišťovny zatím nedozrály. Jejich přetrvávající povýšený a silácký přístup ke všem zdravotnickým zařízením, lékárny nevyjímaje, je paradoxní vzhledem k úrovni odborného zázemí pojišťoven, jejich časté chybovosti, nízké flexibilitě... očekával bych spíše pokoru a nabídku ke spolupráci.

Prál bych si, aby se letos více dařilo lékárníkům z veřejných lékáren. Aby drcení ekonomikou nerezignovali na svá odborná předsevzetí. Zhoršené hospodářské výsledky, primitivní marketing části konkurence... spolehlivě odčerpají spoustu energie. Přesto doufám, že entuziasmus řady jednotlivců bude znatelněji podpořen. Přirozeným prostředím jsou sdružení a aliance veřejných lékáren. Inspirujeme se třeba u kolegů z nemocničních lékáren a u klinických farmaceutů. Jak dlouho oni pracovali na své šanci? Byť to mají možná malinko snadnější vzhledem k tomu, že se svými lékaři jsou „pod jednou střechou a jedním vedením“.

Oporou pro přípravu moderní služby nám může být rozšířená definice lékárenské péče v zákoně o zdravotních službách: „...v rámci této péče je dále poskytováno poradenství, konzultační služby a další služby v oblasti prevence a včasného rozpoznávání onemocnění, podpory zdraví a posuzování a kontrola účelného, bezpečného a hospodárného užívání léčivých přípravků a postupů s tím spojených...“. Zbývá již jen „malíčkost“ – novou službu zhmotnit a dostat zaplacení. A plátcem nemusí být dnes více než zdrženlivé zdravotní pojišťovny. O pevné zdraví svých zaměstnanců se jistě budou čím dál více zajímat jejich zaměstnavatelé, ohromné prostředky jsou utráceny prostřednictvím EU projektů, vybrané preventivní činnosti jsou spolufinancovány z regionálních zdrojů...

PharmDr. Lubomír Chudoba

PharmDr. Lubomír Chudoba

Česká lékárnická komora – prezident

Rozárcina 1 422/9, 140 02 Praha 4

chudoba@lekarnici.cz